

Werken met vrijwilligers

Praktische tips om vrijwilligers aan je te binden

WILDE GANZEN

Inhoud

▶ Binden van vrijwilligers	3
• Inwerken en begeleiden	3
• Motiveren en betrokkenheid creëren	4
• Bevorderen deskundigheid	5
• Waarderen	5
• Afscheid nemen	6
▶ Praktische zaken	7
• Verzekeringen	7
• Overeenkomsten	7
• Gedragscodes	8
• Vergoedingen	9

Binden van vrijwilligers

De beste manier om vrijwilligers te vinden, is door de mensen die al actief zijn bij je stichting, aan je te binden.

Tevreden vrijwilligers blijven langer bij je werken. En met een beetje geluk kennen ze meer mensen die graag vrijwilligerswerk bij jullie willen doen. Want het is zo leuk bij jullie, dat wil iedereen wel! Maar, wat kun je allemaal doen om vrijwilligers aan je organisatie te binden?

Inwerken en begeleiden

Bijna elke vrijwilliger zal ingewerkt moeten worden en heeft in meer of mindere mate begeleiding nodig. Het goed inwerken van een vrijwilliger kost tijd, maar je zult merken dat het de investering waard is. Hoe meer iemand zich betrokken voelt, hoe meer hij of zij zich zal inzetten.

Ook iemand die al veertig jaar penningmeester is van de voetbalclub zal je moeten inwerken op de financiële huishouding van jullie stichting. Het is altijd fijn voor een nieuwe vrijwilliger om wat basisinformatie te hebben: waar is het jaarverslag te vinden, hoe zit de organisatie in elkaar en wie kun je waarvoor aanspreken?

Het is prettig voor een nieuwe vrijwilliger om een vast aanspreekpunt te hebben. Waar kan iemand terecht met vragen en opmerkingen? Zeker in het begin is het ook fijn om regelmatig contact te hebben met een 'begeleider'. Vraag ook actief aan de vrijwilliger of er vragen zijn, of het allemaal goed gaat of dat er meer ondersteuning nodig is.

Misschien kun je de nieuwe vrijwilliger (digitaal) laten kennismaken met jullie partners. De enthousiaste verhalen van de partners over de samenwerking en de resultaten werkt motiverend. Uiteindelijk is dat het doel van je stichting!

Motiveren en betrokkenheid creëren

Vrijwilligers hebben verschillende motivaties om vrijwilligerswerk te doen. Wanneer je weet waarom iemand vrijwilliger is geworden, kun je daar extra op inspelen. Gaat het iemand vooral om nieuwe dingen leren, dan kun je hem of haar betrekken bij verschillende activiteiten. Iemand die zich vooral wil inzetten voor mensen met een beperking in Bangladesh, kun je wellicht beter motiveren door hem of haar goed op de hoogte te houden van de resultaten en in contact te brengen met jullie partner ter plekke.

De beste vrijwilligers zijn vrijwilligers die zich betrokken voelen bij jullie werk, bij jullie doelgroep of bij jullie als medevrijwilligers. Soms kost dat nauwelijks moeite, iemand is misschien al tien jaar lang donateur geweest en voelt zich heel erg betrokken. Maar bij nieuwe mensen moet je die betrokkenheid nog creëren.

Hoe doe je dat? Door mensen veel verantwoordelijkheid te geven of ruimte te maken voor eigen inbreng bijvoorbeeld. Maar ook door successen te delen of na een bespreking samen gezellig koffie te drinken.

Voor veel vrijwilligers is het belangrijk om hun stem te kunnen laten horen. Ze willen graag hun input geven. Maar voor sommige organisaties is dat best lastig. Stel je voor dat jullie al jaren de financiële administratie bijhouden van een project in Kenia en een nieuwe vrijwilliger zegt: 'Waarom doet de lokale partner dit niet?' Wijs je dat meteen af omdat jullie 'het altijd zo doen'? Of zie je het als een kans om kritisch te kijken naar de werkwijze? Ook kan een vrijwilliger voorstellen om geen klaslokalen te bouwen, maar te investeren in goede leerkrachten, 'want in een klaslokaal zonder goede leerkracht leer je minder dan onder een boom met een goede docent'. Sta je ervoor open om dit soort ideeën serieus te nemen en misschien zelfs het beleid aan te passen (naar én bouwen én leerkrachten trainen bijvoorbeeld)?

Bevorderen van deskundigheid

Veel vrijwilligers vinden het leuk om iets nieuws te leren. Veel kennis hebben jullie natuurlijk al in huis. Jullie lokale partner kan van alles vertellen over het projectland en jullie hebben zelf een schat aan ervaring.

[Wilde Ganzen](#) organiseert regelmatig workshops of webinars waaraan vrijwilligers gratis mee kunnen doen. Ook vrijwilligerscentrales bieden vaak (bijna) gratis workshops aan voor vrijwilligers. Kijk zeker eens bij een vrijwilligerscentrale in een grotere plaats in de buurt. Misschien zit er iets interessants bij!

Waarderen

Elke vrijwilliger vindt het leuk om waardering te krijgen. Je krijgt niet betaald, dus wil je er wel iets anders aan 'verdienen'. Een goed gevoel bijvoorbeeld.

Je kunt vrijwilligers een gevoel van waardering geven door simpelweg complimenten te geven. Maar ook door bijvoorbeeld een kerstkaartje te sturen. Of wat dacht je van een appje op je verjaardag vanuit je partner in Peru? Sommige organisaties organiseren een keer per jaar een etentje voor vrijwilligers. Je kunt het ook goedkoper aanpakken met een eindejaarsbijeenkomst met koffie en zelfgebakken taart.

Afscheid nemen

Er komt altijd een moment dat een vrijwilliger stopt met werken voor jouw organisatie. Misschien uit eigen keuze of omdat jullie niet meer tevreden zijn over iemands functioneren. Goed afscheid nemen is belangrijk. Voer daarom een laatste gesprek, waarin de vrijwilliger de kans krijgt om te vertellen wat er volgens hem of haar goed gaat bij de organisatie, wat het leukste was en welke verbeterpunten er nog zijn. Dit kan waardevolle informatie opleveren, waarmee je je organisatie kunt verbeteren. En misschien blijkt dat diegene het takenpakket te groot vond, maar nog best twee keer per jaar jullie nieuwsbrief wil blijven opmaken.

Wanneer je tijdig weet dat iemand wil stoppen, is het verstandig om meteen het gesprek aan te gaan en afspraken te maken over de einddatum en hoe werkzaamheden worden overgedragen. Het is belangrijk dat je de keuze van de vrijwilliger om te stoppen respecteert. Dus maak concrete afspraken en niet: zodra we iemand anders hebben gevonden, kun jij er mee stoppen.

Het afscheid is altijd een goed moment om iemand in het zonnetje te zetten. Met een mooie bos bloemen en koffie met gebak bijvoorbeeld. Wanneer je op een goede manier afscheid van iemand neemt, blijft degene betrokken en wordt een ambassadeur voor je organisatie.

Een vrijwilliger die om welke reden dan ook niet goed functioneert, zal hier meerdere keren op zijn aangesproken door het bestuur. Dit kan uiteindelijk leiden tot een beëindiging van de samenwerking. Ook in een gesprek waarin de samenwerking vanuit de organisatie wordt beëindigd, is het belangrijk om de vrijwilliger de kans te geven om zijn of haar verhaal te vertellen en om afspraken te maken over het beëindigen van de werkzaamheden.

Praktische zaken

Als je met vrijwilligers wilt werken, is het verstandig om een aantal praktische zaken te regelen. Hoe is iemand verzekerd, welke afspraken maak je met elkaar en hoe leg je die vast? Het klinkt misschien als veel werk, maar als je het een keer goed uitzoekt, zul je er nog jaren profijt van hebben.

Verzekeringen

Vrijwilligersverzekeringen saai?

Misschien, maar wel belangrijk!

Vrijwilligersverzekeringen dekken over het algemeen bij schade, invaliditeit en overlijden. Het goede nieuws: bijna elke Nederlandse gemeente heeft een verzekering voor vrijwilligers. Dit kost je dus helemaal niets! De vrijwilligerscentrale in de gemeente waar je stichting is geregistreerd kan je hier meer over vertellen.

Tip: vraag de volgende dingen na:

- Dekt de verzekering alleen inwoners uit de gemeente, of iedereen die zich inzet voor een stichting die in de gemeente geregistreerd staat?
- Wat zijn de voorwaarden? (Let op; in sommige gevallen dekt de ongeval- en overlijdensrisicoverzekering niet of minder voor vrijwilligers boven de 75 jaar)
- Dekt de verzekering ook kosten gemaakt in het buitenland, bijvoorbeeld bij projectbezoeken?

Overeenkomsten

Een vrijwilligersovereenkomst klinkt misschien als iets voor grote organisaties. Maar toch, denk er eens over na. Het hoeft geen ingewikkeld document te zijn om er duidelijke afspraken in vast te leggen.

Vaak weet je na een tijdje niet meer precies wat er is afgesproken. Met deze overeenkomst heb je altijd duidelijkheid achter de hand. Denk ook aan het beëindigen van de overeenkomst bijvoorbeeld. Het kan handig zijn om vast te leggen op basis waarvan je afscheid kunt nemen van een vrijwilliger.

Daarnaast geeft een overeenkomst fiscale duidelijkheid. Welke onkosten worden er vergoed? Voor eventuele uitkeringsinstanties van de vrijwilliger is het hiermee aantoonbaar dat er geen arbeidsovereenkomst is aangegaan. Tot slot voorkomt een overeenkomst problemen met de verzekeraar. Met een overeenkomst kan een vrijwilliger heel gemakkelijk aantonen dat hij/zij als vrijwilliger actief was wanneer er een beroep op de vrijwilligersverzekering gedaan moet worden.

Ben je benieuwd hoe zo'n vrijwilligersovereenkomst eruit ziet?

Vrijwilligers aan Zet heeft een aantal voorbeelden beschikbaar: Vrijwilligerscontract 7 voorbeelden - Vrijwilligers Aan Zet

Gedragcodes

De kans is groot dat jullie al jarenlang met elkaar samenwerken. Jullie hebben (al dan niet vastgelegde) afspraken gemaakt over hoe je omgaat met de gegevens van donateurs, weten van elkaar hoe je je wilt gedragen richting partners en doelgroepen. Maar weet een nieuwe vrijwilliger dit ook allemaal?

Het is verstandig om na te denken of er bepaalde gedragcodes nodig zijn. Misschien hebben jullie al een privacyverklaring op de website. Dit is een goed document om ook aan de vrijwilliger te geven en te laten ondertekenen.

Gaan vrijwilligers (op termijn) ook mee op projectbezoek? Denk dan ook eens na over een *child protection policy*. Niet elke organisatie zal dit nodig hebben, maar als je met kwetsbare kinderen werkt is het verstandig dit te hebben. In deze *policy* staan namelijk afspraken over hoe je omgaat met kinderen. Niet alleen met een kind in een ruimte zijn is een veelvoorkomende afspraak, maar ook regels omtrent fotografie worden in de *policy* benoemd. Wilde Ganzen ontmoedigt het sterk om foto's van zieke of halfnaakte kinderen op sociale media te posten. Goede afspraken met vrijwilligers over het plaatsen van projectfoto's op hun privéaccounts horen daar ook bij.

Misschien heeft je lokale partner al wel een dergelijk document wat je makkelijk kunt overnemen. Change the Game Academy heeft een [online toolkit](#) beschikbaar om een *child protection policy* te maken.

Als het de bedoeling is dat de vrijwilliger veel en dichtbij kinderen of andere kwetsbare mensen gaat werken, dan is het aan te bevelen een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te vragen. Meer informatie hierover vind je hier: [Justis | VOG aanvragen](#). Je vindt hier ook een link naar de website over het aanvragen van een gratis VOG voor vrijwilligers.

Vergoedingen

Het betalen van een vergoeding is niet noodzakelijk bij vrijwilligerswerk. Soms kiezen organisaties er wel voor om gemaakte kosten te vergoeden (reiskosten naar vergaderingen bijvoorbeeld). Wat je ook besluit, het is verstandig om hier als bestuur een gezamenlijk idee en beleid voor te hebben.

Mochten jullie ervoor kiezen om vergoedingen uit te betalen, kijk dan eens op de site van de Belastingdienst. Hier kun je precies lezen welke vergoedingen je belastingvrij kunt uitbetalen: [Vrijwilligersvergoedingen \(belastingdienst.nl\)](https://belastingdienst.nl/vrijwilligersvergoedingen)

Heeft jullie stichting een ANBI-registratie en staat er in de overeenkomst dat jullie een vergoeding uitbetalen? Dan kunnen vrijwilligers die afzien van deze vergoeding dit bedrag bij de Belastingdienst aftrekken als gift voor jullie organisatie. Maar let op: je kunt niet afdwingen dat iemand afziet van een vergoeding. Dus je moet bereid zijn daadwerkelijk te betalen wanneer een vrijwilliger dit zou willen. Kijk voor meer informatie op de website van de Belastingdienst: [Vrijwilligersvergoeding en giften \(belastingdienst.nl\)](https://belastingdienst.nl/vrijwilligersvergoeding-en-giften)

Geef je geen vergoeding, maar maken vrijwilligers wel kosten, dan bestaat er een mogelijkheid om deze kosten af te trekken. Zie hiervoor: [U maakt kosten voor een ANBI \(belastingdienst.nl\)](https://belastingdienst.nl/u-maakt-kosten-voor-een-anbi)

IN SAMENWERKING MET

**WILDE
GANZEN**
KLEIN PROJECT GROOT VERSCHIL

Meer weten?

Wil je meer weten over hoe je
het best vrijwilligers kan werven?
Neem dan contact met ons op:

info@wildeganzen.nl

wildeganzen.nl

Wilde Ganzen

Piet Mondriaanlaan 14
3812 GV Amersfoort
033 - 204 5555

